

41 Ontwikkeling kruidenrijk grasland

Introductie

Dit pakket is bedoeld voor percelen waar je (extensief) kruidenrijk grasland wilt ontwikkelen, maar die nu nog zeer soortenarm zijn.

Beheereisen

- **Pakket a (verschralen productief grasland):** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 27 april.
- **Pakket b (doorbreken Witbol dominantie):** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van 1 april tot 22 mei.
- **Pakket c (kuikenveld bij verschralen productief grasland):** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode (vanaf 1 april) tot 15 juni.
- **Pakket d (kuikenveld bij doorbreken Witbol dominantie):** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode (vanaf 1 april) tot 15 juni.
- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten ten behoeve van specifiek doel zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.

Aanvullende beheervorschriften

- Het beheer begint met pakketvariant a of b: rust en nesten registreren. Gevonden nesten en kuikens worden beschermd door die delen niet te maaien. Die delen (kuikenvelden met rust) kunnen worden omgezet in pakketvariant c respectievelijk d.
- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- De beheereenheid wordt jaarlijks minimaal drie keer gemaaid en afgevoerd. De eerste maaibeurt gebeurt zo vroeg mogelijk, om een te zwaar gewas en een eventuele dominantie van witbol te voorkomen, laatste maaibeurt in september/oktober.
- Als er een kruidenrijk deel aanwezig is, bijvoorbeeld in de randen, dan minimaal 10% van het kruidenrijkste gewas en/of locaties waar grondbroeders zitten blijft per maaibeurt staan. Per maaibeurt kan dat rouleren.
- (Na)beweidings is mogelijk vanaf 1 augustus.
- Het gewas moet kort de winter in.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of ingezaaid.
- Klepelen is niet toegestaan.
- Probleemonkruiden mogen alleen pleksgewijs (op maximaal 10% van het perceel of de rand) chemisch worden bestreden, dit geldt voor haarden van Akkerdistel, Ridderzuring, Brandnetel en Jacobskruid.

Beheerpakketten en beheervergoedingen

41. Ontwikkeling kruidenrijk grasland		Vergoeding per hectare per jaar
41a	Verschralen voedselrijk grasland	€ 465,-
41b	Doorbreken Witbol dominantie	€ 822,-
41c	Verschralen voedselrijk grasland plus aansluitend kuikenveld	€ 763,-
41d	Doorbreken witbol dominantie plus aansluitend kuikenveld	€ 1.060,-

Lijst van de meest voorkomende inheemse indicatorsoorten (de volledige lijst is in de zien op de website)

Duizendblad	Gewone Margriet (niet gecultiveerd*)
Madeliefje	Rolklaversoorten
Pinksterbloem	Echte koekoeksbloem
Knoopkruid	Smalle weegbree (niet gecultiveerd*)
Kale Jonker	Brunel
Walstrosoorten	Zuringsoorten m.u.v. ridderzuring (niet gecultiveerd*)
Hertshooisoorten (St. janskruid, Kantig Hertshooi)	Grasmuur
Gewoon biggenkruid	Paardenbloem
Zandblauwtje	Klaversoorten (niet gecultiveerd*)
Leeuwentandsoorten (Herfstleeuwentand)	

**In dit type kruidenrijk grasland moeten inheemse soorten staan. Gecultiveerde soorten in mengsels voor productief kruidenrijk grasland (bv Pure Graze Mengsels) worden niet aangemerkt als indicatorsoorten.*